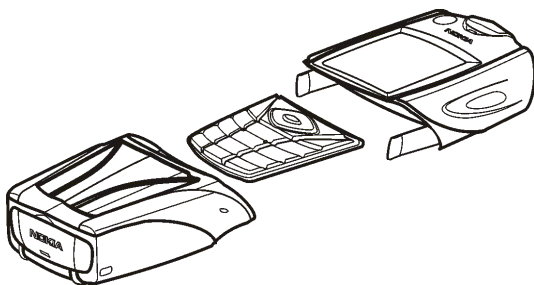

Brukerhåndbok for Nokia Xpress-on™ GPS-deksel for Nokia 5140-telefonen

9231546

1. utgave

ERKLÆRING OM SAMSVAR

Vi, NOKIA CORPORATION, erklærer under vårt eneansvar at produktet CC70D er i samsvar med bestemmelsene i følgende rådsdirektiv (Council Directive): 1999/5/EC.

En kopi av samsvarserklæringen er tilgjengelig fra
http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © 2004 Nokia. Alle rettigheter forbeholdt.

Kopiering, overføring, distribusjon eller lagring av deler av eller hele innholdet i dette dokumentet i enhver form, uten på forhånd å ha mottatt skriftlig tillatelse fra Nokia, er forbudt.

Nokia, Nokia Connecting People og Xpress-on er varemerker for Nokia Corporation. Andre produkt eller firmanavn som nevnes her, kan være varemerker eller produktnavn for sine respektive eiere.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Informasjonen i denne brukerhåndboken er skrevet for produktet Nokia Xpress-on GPS-deksel. Nokia har en uttrykt målsetting om kontinuerlig utvikling. Vi forbeholder oss derfor retten til uten varsel å endre og forbedre alle produktene som er omtalt i dette dokumentet.

IKKE UNDER NOEN OMSTENDIGHETER ER NOKIA ANSVARLIGE FOR TAP AV DATA ELLER INNTEKTER, ELLER SPESIFIKKE, VILKÅRLIGE, PÅFØRTE ELLER INDIREKTE SKADER UANSETT ÅRSÅK.

INNHALDET I DETTE DOKUMENTET GJØRES TILGJENGELIG "SOM DET ER". BORTSETT FRA DER DET ER PÅKREVET ETTER GJELDENDE LOVER YTES INGEN GARANTIER AV NOE SLAG, VERKEN DIREKTE ELLER

UNDERFORSTÅTT, INKLUDERT, MEN IKKE BEGRENSET TIL, DE UNDERFORSTÅTTE GARANTIENE FOR SALGBARHET OG EGNETHET TIL ET BESTEMT FORMÅL, I FORHOLD TIL NØYAKTIGHETEN AV, PÅLITELIGHETEN TIL ELLER INNHOLDET I DETTE DOKUMENTET. NOKIA FORBEHOLDER SEG RETTEN TIL Å REVIDERE DETTE DOKUMENTET ELLER TREKKE DET TILBAKE, NÅR SOM HELST OG UTEN FORVARSEL.

Tilgjengeligheten av bestemte produkter kan variere fra område til område. Forhør deg hos nærmeste Nokia-forhandler.

9231546 / 1. utgave

Innhold

FOR DIN SIKKERHET	6
1. Oversikt	7
Innføring i GPS	7
GPS- og Travel guide-programmene	8
GPS-programmet	8
Travel guide-programmet	9
2. Installering	10
Bruke GPS-mottakeren	11
3. Bruke GPS-programmet	12
Vise informasjon om satellitter	12
Informasjon som vises på skjermbildet Satellitter	13
Lagre et veipunkt (Merk posisjon)	14
Vise informasjon om gjeldende reise	14
Informasjon som vises på skjermbildet Kjørecomputer	15
Funksjoner som kan aktiveres ved å trykke på Valg-tasten	16
Følge en rute	17
Håndtere veipunkter	18
Motta et veipunkt som en tekstmelding	20
Håndtere og aktivere ruter	20
Lagre spor og håndtere lagrede spor	21
Definere innstillingene	22
4. Bruke Travel guide-programmet	24
Aktivere og fornye et abonnement på karttjenesten	24

Vise informasjon om satellitter	25
Planlegge ruten	25
Håndtere GPS-adresseboken	29
Motta en adressebokoppføring som en tekstmelding	30
Følge ruten på et kart	30
Bruke kartskjermbildet	32
Definere innstillingene	32
Stell og vedlikehold	33

FOR DIN SIKKERHET

Les disse enkle retningslinjene. Det kan være farlig eller ulovlig ikke å følge dem. Du finner ytterligere informasjon i denne brukerhåndboken.

KVALIFISERT SERVICE

Bare kvalifisert personale kan reparere denne enheten.

VANNTOLERANSE

Enheten tåler ikke vann. Oppbevar den på et tørt sted.

KOBLE TIL ANDRE ENHETER

Når du kobler til andre enheter, må du lese brukerhåndboken for disse for å få mer detaljert sikkerhetsinformasjon. Ikke koble sammen produkter som ikke er kompatible.

1. Oversikt

Med Nokia Xpress-on™ GPS-dekslet kan du bruke Nokia 5140-telefonen til GPS-navigering (Global Positioning System) under utendørsaktiviteter. Nokia Xpress-on GPS-dekslet inneholder en GPS-mottaker og to Java™-programmer kalt GPS og Travel guide.

Denne brukerhåndboken beskriver hvordan du installerer øvre og nedre del av Nokia Xpress-on GPS-dekslet samt hvordan du bruker disse to programmene.

Les denne brukerhåndboken nøye før du begynner å bruke Nokia Xpress-on GPS-dekslet. I tillegg til denne brukerhåndboken må du også lese brukerhåndboken for Nokia 5140-telefonen, som inneholder viktig informasjon om sikkerhet og vedlikehold.

Besøk www.nokia.com/support eller ditt lokale Nokia Web-område for ytterligere informasjon, nedlastinger og tjenester relatert til Nokia-produktet ditt.

■ Innføring i GPS

GPS er et verdensomspennende radionavigeringssystem som omfatter 24 satellitter og bakkestasjonene deres, og som overvåker driften av satellittene.

En GPS-terminal (for eksempel GPS-mottakeren i Nokia Xpress-on GPS-dekslet) mottar radiosignaler med lav effekt fra satellittene og måler overføringstid for signalene. Ut fra overføringstiden kan GPS-mottakeren beregne posisjonen sin med bare noen meters feilmargin.

GPS-mottakeren i Nokia Xpress-on GPS-dekslet drives av telefonbatteriet. Merk at bruk av GPS-mottakeren kan lade ut telefonbatteriet raskere.

Merk: GPS-systemet (Global Positioning System)

GPS-systemet drives av styresmaktene i USA, som utelukkende er ansvarlig for nøyaktigheten til og vedlikeholdet av systemet.

Nøyaktigheten til posisjonsdataene kan påvirkes av justeringer av GPS-satellitter som styresmaktene i USA utfører, og kan endres i henhold til den sivile GPS-policyen til forsvarsdepartementet i USA og Federal Radionavigation Plan. Nøyaktigheten kan også påvirkes av dårlig satellittgeometri.

Tilgjengeligheten av og kvaliteten på GPS-signaler kan påvirkes av bygninger og naturlige hindringer samt værforhold. GPS-mottakeren må bare brukes utendørs slik at den kan motta GPS-signaler.

Av den grunn må ikke GPS brukes til nøyaktig måling av posisjon, og du må aldri bruke posisjonsdata fra GPS-mottakeren som eneste referansekilde. Denne GPS-mottakeren støtter ikke lokalisering av telefonen av nødoperatører.

■ GPS- og Travel guide-programmene

Du kan betjene GPS-mottakeren i Nokia Xpress-on GPS-dekslet ved hjelp av GPS- eller Travel guide-programmet.

GPS-programmet

GPS-programmet er et GPS-navigeringsverktøy som ikke krever tilkobling til GSM-telefonnettverket.

Travel guide-programmet

Med Travel guide-programmet kan du bruke en nettverkstjeneste som viser deg hvor du befinner deg, på et kart. I tillegg kan du bruke programmet til å planlegge reisen og finne interessante steder å besøke.

Hvis du vil bruke Travel guide-programmet, må du være koblet til GSM-telefonnettverket og nettverkstjenesten GPRS (General Packet Radio Service) eller HSCSD (High Speed Circuit Switched data).

Hvis du vil bruke nettverkstjenesten GPRS- eller HSCSD, definerer du nettleserinnstillingene på *Tjenester*-menyen i Nokia 5140-telefonen og kontrollerer hvilke nettleserinstillinger Travel guide-programmet bruker: Trykk på *Meny* i standby-modus og velg *Programmer*, *Samling* og *Velg program*. Bla til *Travel guide*, trykk på *Valg* og velg *Koble til via*. Hvis du vil ha mer informasjon, se brukerhåndboken for Nokia 5140-telefonen.

Ta kontakt med nettverksoperatøren eller tjenesteleverandøren hvis du vil ha informasjon om hva som er tilgjengelig av GPRS- eller HSCSD-tjenestene, aktuelle avgifter og riktige innstillinger.

Merk: Nesten all digital kartografi er alltid unøyaktig og til en viss grad ufullstendig. Bruk aldri kartografien som kan brukes i denne enheten, som eneste referansekilde.

2. Installering

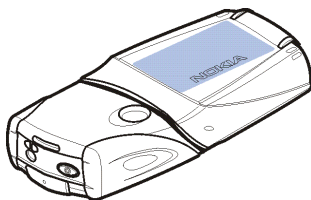

Merk: Slå alltid av strømmen og koble fra laderen og andre enheter før du fjerner dekslet. Unngå å berøre elektroniske komponenter når du skifter deksel. Oppbevar og bruk alltid enheten med festede deksler.

Slik installerer du dekslet og de to tilhørende programmene:

1. Installer den øverste og nederste delen av Nokia Xpress-on GPS-dekslet som beskrevet i brukerhåndboken for Nokia 5140-telefonen.

GPS-mottakeren er plassert inni den nederste delen av dekslet (blått område på bildet).

2. Slå på telefonen.

GPS-mottakeren installerer automatisk programmet Cover browser på undermenyen *Samling* på *Programmer*-menyen i telefonen.

3. Hvis du vil installere GPS- eller Travel guide-programmet, velger du *Cover browser* på undermenyen *Samling* og velger *GPS* eller *Travel guide*. Programmet legges til på undermenyen *Samling*. Du kan installere begge programmene. Installasjonen tar flere minutter.

Hvis du først installerer ett av disse programmene, og du senere også vil installere det andre programmet, bruker du programmet Cover browser.

Hvis du vil motta GPS-veipunkter som tekstmeldinger, velger du *Cover browser* på undermenyen *Samling*, og velger det tilhørende programmet for å installere det.

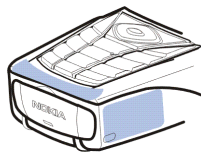
4. Når du bruker Nokia Xpress-on GPS-dekslet for første gang eller når du ikke har brukt dekslet i løpet av de siste 14 dagene, starter du programmet *GPS* eller *Travel guide* og holder telefonen utendørs i 15 til 30 minutter for å få tilgang til GPS-kalenderdata fra minst fire satellitter. Det må være klar bane til himmelen. Kalenderdataene er grunnleggende informasjon om banene til GPS-satellittene. Denne informasjonen er nødvendig for GPS-navigering.

Det kan ta fra noen sekunder til flere minutter å opprette en GPS-tilkobling etter denne første tilkoblingen. Tilgjengeligheten av og kvaliteten på GPS-signaler kan påvirkes av bygninger og naturlige hindringer samt værforhold.

■ Bruke GPS-mottakeren

Når du bruker GPS-mottakeren som er inni den nederste delen av Nokia Xpress-on GPS-dekslet, må du ikke dekke til området som er merket med blått på bildet. Antennen til GPS-mottakeren befinner seg i dette området.

Hold telefonen loddrett i hånden, med en vinkel på om lag 45 grader. Det må også være klar bane til himmelen.

3. Bruke GPS-programmet

Hvis du vil bruke GPS-programmet, trykker du på **Meny** i standby-modus og velger **Programmer, Samling** og **Velg program**. Bla til **GPS** og trykk på **Åpne** eller . Bla til hovedskjermbildet du vil bruke, og trykk på **Velg**.

GPS-programmet inneholder følgende hovedskjermbilder: **Satellitter**, **Kjørecomputer**, **Ruteguide**, **Veipunkter**, **Ruter**, **Sporing** og **Innstillinger**.

Navnet på skjermbildet vises øverst på skjermbildet. Skjermbildene til GPS-programmet og funksjonene deres er beskrevet i dette kapitlet.

Du kan avslutte programmet ved å trykke på .

■ Vise informasjon om satellitter

Skjermbildet **Satellitter** viser følgende informasjon: dato, klokkeslett, geografiske koordinater for den gjeldende posisjonen din, status for GPS-mottakeren, tilgjengelige satellitter og GPS-nøyaktighet.

Vær oppmerksom på at det kan ta fra et par sekunder til flere minutter å opprette en GPS-tilkobling. Tilgjengeligheten av og kvaliteten på GPS-signaler kan påvirkes av bygninger og naturlige hindringer samt værforhold.

Informasjon som vises på skjermbildet Satellitter

- Feltene for dato og klokkeslett viser gjeldende dato og klokkeslett som GPS-mottakeren har mottatt fra GPS-satellittene. Dato og klokkeslett vises i GMT-format (Greenwich Mean Time).
- Feltene for lengdegrad og breddegrad under feltene for dato og klokkeslett viser den gjeldende posisjonen din som geografiske koordinater i WGS84-format (WGS84 er et geografisk koordinatsystem). De riktige koordinatene vises bare hvis GPS-mottakeren mottar den nødvendige posisjonsinformasjonen fra GPS-satellittene.
- Statusen for GPS-mottakeren vises under feltene for lengdegrad og breddegrad. Vent til GPS-mottakeren er klar for navigering før du begynner å bruke den.
- Feltet for GPS-nøyaktighet (ved siden av statusfeltet for GPS-mottakeren) viser et overslag over hvor nøyaktig GPS-mottakeren kan vise den gjeldende posisjonen din.
- Diagrammet under feltene for status for GPS-mottakeren og GPS-nøyaktighet viser opptil 12 satellitter i visningen (som satellitt-IDer), og signalstyrken for hver satellitt. Jo bedre signalstyrken er, jo sterkere er signalene som mottas fra satellitten.

Hvis signalstyrken til en satellitt er dårlig, merkes satellitten og IDen med grått. GPS-mottakeren bruker ikke GPS-posisjonsinformasjon fra denne typen satellitt.

Hvis signalstyrken til en satellitt er god, merkes satellitten og IDen med svart. GPS-mottakeren bruker GPS-posisjonsinformasjon fra denne typen satellitt.

Hvis du trykker på en valgtast på skjermbildet *Satellitter*, kan du velge *Merk posisjon* for å lagre koordinatene for den gjeldende posisjonen din som et veipunkt (landemerke), eller *Hovedmeny* for å gå tilbake til hovedmenyen til GPS-programmet.

Lagre et veipunkt (Merk posisjon)

Med funksjonen *Merk posisjon* kan du lagre koordinatene for den gjeldende posisjonen din som et veipunkt, slik at du kan bruke dem senere. Tast inn et navn for veipunktet, trykk på **OK**, tast inn en kommentar om veipunktet og trykk deretter på **Lagre** på skjermbildet *Kommentarer*.

Når koordinatene og kommentarene vises, trykker du på **Utført** for å gå tilbake til hovedskjermbildet, eller du trykker på **Valg** for å redigere eller slette veipunktet, sende det som en tekstmelding (nettverkstjeneste) til en enhet som støtter Nokias spesifisering av landmerker (Nokia Landmark Specification), eller navigere til veipunktet på skjermbildet *Ruteguide (Gå til)*.

■ Vise informasjon om gjeldende reise

Med skjermbildet *Kjørecomputer* kan du vise følgende informasjon om gjeldende reise: kurs, hastighet, høyde, gjennomsnittlig hastighet, maksimal hastighet, tidtaker, odometer (kilometerteller), maksimal høyde og minimum høyde.

Hvis du vil nullstille et informasjonsfelt, blar du til ønsket felt og trykker på den midterste valgtasten. Denne funksjonen er bare tilgjengelig for felt som viser akkumulerende informasjon.

Informasjon som vises på skjermbildet Kjørecomputer

- Kursindikatoren øverst på skjermbildet viser hvilken retning du beveger deg i. Kursen angis med røde piler midt i feltet. N står for nord, S for sør, E for øst og W for vest.
Hvis den gjeldende kursen ikke kan vises, viser kursindikatoren kort den sist kjente kursen før den forsvinner fra skjermen.
- Feltet *Hastighet* viser gjeldende hastighet. Hvis hastigheten er svært lav, angis dette med <1.
Hastigheten vises ikke hvis GPS-mottakeren ikke kan fastslå den.
- Feltet *Høyde* viser omtrentlig høyde for den gjeldende posisjonen. Hvis posisjonen er under havoverflaten, vises en negativ verdi.
Høyden vises ikke hvis GPS-mottakeren ikke kan fastslå den.
- Feltet *Gj.sn. hastighet* eller *Gj.sn. hast.* viser den gjennomsnittlige hastigheten din. Hvis du stopper, fortsetter GPS-mottakeren å regne ut denne hastigheten. Jo lenger du holder deg i ro, jo lavere blir den gjennomsnittlige hastigheten.
Hvis den gjeldende gjennomsnittshastigheten ikke kan vises, vises den sist lagrede gjennomsnittshastigheten i stedet.
- Feltet *Maks. hastighet* eller *Maks. hastigh.* viser maksimal hastighet etter den siste nullstillingen av hastighetstelleren.

Hvis den gjeldende maksimale hastigheten ikke kan vises, vises den sist lagrede maksimale hastigheten i stedet.

- Feltet *Tidtager* viser tiden som har gått etter siste nullstilling av tidtageren. Tidtageren fortsetter å kjøre selv om GPS-mottakeren ikke kan ta imot signaler fra GPS-satellittene.

Tidtageren nullstilles hvis du avslutter GPS-programmet.

- Feltet *Odometer* viser hvor langt du har beveget deg etter siste nullstilling av odometeret.

Hvis den gjeldende avstanden ikke kan vises, vises den sist lagrede avstanden i stedet.

- Feltet *Maksimum høyde* eller *Maks. høyde* viser høyden på den høyeste posisjonen du har hatt etter den siste nullstillingen av altimeteret.

Hvis den gjeldende maksimale høyden ikke kan vises, vises den sist lagrede maksimale høyden i stedet.

- Feltet *Minimum høyde* eller *Min. høyde* viser høyden på den laveste posisjonen din etter den siste nullstillingen av altimeteret.

Hvis den gjeldende minimumshøyden ikke kan vises, vises den sist lagrede minimumshøyden i stedet.

Funksjoner som kan aktiveres ved å trykke på *Valg*-tasten

Hvis du trykker på *Valg* på skjermbildet *Kjørecomputer*, kan du velge mellom følgende funksjoner:

- *Endre felt* – Du kan definere hvilke funksjoner som skal vises på skjermbildet *Kjørecomputer*. Bla til feltet du vil endre funksjon for, trykk på **Velg**, bla til ønsket alternativ, og trykk deretter på **Velg**.
- *Endre visning* – Du kan definere hvor mange felt (2, 4 eller 6) som skal vises på skjermbildet *Kjørecomputer*.
- *Nullstill alle* – Du kan tilbakestille alle feltene til originalverdiene.
- *Gj.opprett stand.* – Du kan gjenopprette skjermbildet *Kjørecomputer* til standardvisningen. Verdiene på skjermbildet *Kjørecomputer* gjenopprettes ikke.
- *Merk posisjon* – Du kan lagre den gjeldende posisjonen din som et veipunkt. Hvis du vil ha mer informasjon, se [Lagre et veipunkt \(Merk posisjon\)](#) på side 14.

■ Følge en rute

På skjermbildet *Ruteguide* kan du følge ruten du har aktivert, på skjermbildet *Ruter* eller navigere til veipunktet du har aktivert ved hjelp av alternativet *Gå til* for funksjonen *Merk posisjon* (tilgjengelig på flere skjermbilder).

Skjermbildet viser følgende informasjon: kurs, peiling, neste veipunkt, hastighet og avstand til neste veipunkt.

- Den blå kurspilen viser hvilken retning du beveger deg i. Retningen angis med N (nord), S (sør), E (øst) og W (vest).

Den gule peilepilen viser hvilken retning du må bevege deg i for å nå neste veipunkt.

Hvis du vil nå neste veipunkt, må du justere retningen din slik at de to pilene peker i samme retning.

Hvis GPS-mottakeren ikke kan motta den nødvendige posisjonsinformasjonen fra GPS-satellitter, er feltene *Neste*: og *Avst. til neste* tomme, og et spørsmålstegn vises midt på skjermen.

Tips: Du kan også bruke skjermbildet *Ruteguide* som kompass hvis du ikke har aktivert en rute, men GPS-mottakeren mottar den nødvendige posisjonsinformasjonen fra GPS-satellitter. I slike tilfeller viser skjermbildet gjeldende kurs og hastighet når du beveger deg.

- Feltet *Neste*: viser neste veipunkt. Telefonen viser en merknad når du nærmer deg eller når veipunktet.
- Feltet *Hastighet* viser gjeldende hastighet.
- Feltet *Avst. til neste* viser avstanden til neste veipunkt.

Hvis du trykker på en valgtast på skjermbildet *Ruteguide*, kan du velge *Deaktiver rute* hvis du ikke vil at skjermbildet *Ruteguide* skal vise peilepilen og neste veipunkt, eller du kan velge *Merk posisjon* for å lagre den gjeldende posisjonen din som et veipunkt (se [Lagre et veipunkt \(Merk posisjon\)](#) på side 14).

■ Håndtere veipunkter

På skjermbildet *Veipunkter* kan du vise, søke etter, legge til og slette veipunkter. Veipunktene som vises på dette skjermbildet, er også tilgjengelige i Travel guide-programmet.

- **Søk** - Du kan søke etter veipunkter du har lagret tidligere, etter avstanden til posisjonen din (**Nærmest**) eller etter navnet på veipunktene (**Etter navn**).

Hvis du har valgt **Nærmest**, viser GPS-mottakeren de nærmeste veipunktene og avstanden fra hvert veipunkt til posisjonen din, eller den siste kjente posisjonen din. Hvis du har valgt **Etter navn**, taster du inn de første bokstavene i navnet på veipunktet, og trykker på **Søk**.

Hvis du vil vise koordinatene for et veipunkt som er funnet, og kommentarene om det, blar du til veipunktet og trykker på **Detaljer**. Du kan trykke på **Valg** for å redigere eller slette veipunktet, sende det som en tekstmelding (nettverkstjeneste) til en enhet som støtter Nokias spesifisering av landmerker (Nokia Landmark Specification), eller navigere til veipunktet på skjermbildet **Ruteguide (Gå til)**.

- **Legg til** - Du kan lagre koordinatene for gjeldende posisjon som et veipunkt (**Gjeld. posisjon**) eller definere koordinatene manuelt (**Manuelt**).

Hvis du valgte **Manuelt**, taster du inn et navn for veipunktet, trykker på **OK**, taster inn koordinatene i WGS84-format, trykker på **OK**, taster inn en kommentar om veipunktet, og trykker deretter på **Lagre**.

Når koordinatene og kommentarene vises, kan du trykke på **Valg** for eksempel for å sende veipunktet som en tekstmelding (nettverkstjeneste) til en enhet som støtter Nokias spesifisering av landmerker (Nokia Landmark Specification), eller navigere til veipunktet på skjermbildet **Ruteguide (Gå til)**.

- **Slett** - Du kan fjerne veipunkter du har lagret tidligere, ett om gangen eller alle på én gang. Veipunktene fjernes både fra GPS- og Travel guide-programmet.

- **Minnestatus** – Du kan vise hvor mye minne som er tilgjengelig for å lagre veipunkter.

Motta et veipunkt som en tekstmelding

Når du mottar et veipunkt som en tekstmelding, vises en tilhørende merknad i standby-modus. Hvis du vil vise og lagre veipunktet, trykker du på **Vis**, blar til veipunktet, trykker på **Detaljer**, **Valg** og velger deretter **Lagre**.

Du kan for eksempel sende veipunkter fra skjermbildene **Satellitter** (se **Lagre et veipunkt (Merk posisjon)** på side 14) og **Veipunkter**.

■ Håndtere og aktivere ruter

På skjermbildet **Ruter** kan du søke etter, legge til og slette ruter, og aktivere dem for navigering. En rute er en liste over veipunkter.

Du kan lage en ny rute ved å legge til ønskede veipunkter i en liste. Når ruten er ferdig, kan du aktivere den for å kunne vise den på skjermbildet **Ruteguide**.

- **Søk** – Du kan søke etter en rute du har lagret tidligere, etter navnet på ruten. Tast inn navnet på ruten og trykk på **Søk**, eller trykk på for å vise alle lagrede ruter. Bla til ønsket rute og trykk på **Detaljer** for å vise veipunktene i ruten, avstanden fra hvert veipunkt til det forrige, og den totale lengden på ruten.

Hvis du trykker på **Valg**, kan du velge

- **Aktiver** for å vise ruten på skjermbildet **Ruteguide**. Når ruten vises på skjermbildet **Ruteguide**, kan du velge **Deaktiver rute** for å skjule ruten.

- **Snu** for å følge ruten i omvendt retning og vise ruten på skjermbildet **Ruteguide**.
- **Rediger** for å endre eller slette ruten. Hvis du trykker på **Valg** i veipunktlisten, kan du vise informasjon om det valgte veipunktet, slette veipunktet, sette inn et nytt veipunkt i ruten eller flytte veipunktet i veipunktlisten ved å trykke på eller .
- **Slett** for å fjerne ruten.
- **Legg til** - Du kan lage en ny rute. Bla til ønsket veipunkt og trykk på **Legg til** for å legge det til i ruten. Gjenta dette for hvert veipunkt du vil legge til i ruten. Du kan lage et nytt veipunkt ved hjelp av funksjonen **Nytt landmerke** nederst på listen over veipunkter.

Når ruten er ferdig, trykker du på **Utført**. Rediger navnet som er foreslått for ruten, (det første og siste veipunktet) hvis det er nødvendig, og trykk på **OK**. Skriv en kommentar om ruten og trykk på **Lagre**.

Veipunktene i ruten vises. Hvis du trykker på **Valg**, kan du velge mellom de samme funksjonene som når du trykker på **Valg** i funksjonen **Søk**.

- **Slett** - Du kan fjerne lagrede ruter én etter én eller alle på én gang. Hvis du sletter en rute, slettes ikke veipunktene som inngår i den.
- **Minnestatus** - Du kan vise hvor mye minne som er tilgjengelig for å lagre ruter.

■ Lagre spor og håndtere lagrede spor

GPS-programmet holder en oversikt over hvor du har vært. På skjermbildet **Sporing** kan du velge mellom følgende funksjoner:

- *Gjeldende spor* – Du kan følge sporet (*Returspor*), tømme sporloggen og starte opptaket av et nytt spor (*Fjern spor*), sette opptaket på pause eller gjenoppta opptaket, lagre sporet du har tatt opp, eller vise statusen for minnet for sporloggen.
Hvis du har valgt *Returspor*, velger du om du vil følge sporet fra start til slutt (*Til startpunkt*) eller omvendt (*Til mål*). Sporet vises på skjermbildet *Ruteguide*, og funksjonen *Returspor* erstattes av *Deaktiver retur*. Med funksjonen *Deaktiver retur* kan du fjerne sporet fra skjermbildet *Ruteguide* og starte opptak av et nytt spor.
- *Lagrede spor* – Du kan vise spor du har lagret tidligere. Hvis du trykker på **Valg**, kan du følge det valgte sporet (*Returspor*) eller slette det.
- *Sporingsfrekvens* – Du kan velge hvor ofte GPS-mottakeren skal lagre sporinformasjonen.

■ Definere innstillingene

På skjermbildet *Innstillinger* kan du velge måleenheten som skal brukes for avstand, hastighet og høyde i GPS-programmet. Du kan også stille inn bakgrunnslyset.

Du kan velge mellom følgende måleenheter for avstand og hastighet: *Metrisk* (kilometer og meter), *Imperial* (mile og yard), *Nautisk* (nautiske mil og yard).

Du kan velge mellom følgende måleenheter for høyde: *Meter*, *Fot*.

Du kan angi at bakgrunnslyset skal være på til programmet avsluttes, eller at det skal slås av automatisk etter 15 sekunder. Vær oppmerksom på at bakgrunnslyset bruker strøm fra batteriet.

4. Bruke Travel guide-programmet

Hvis du vil bruke Travel guide-programmet, trykker du på **Meny** i standby-modus og velger **Programmer**, **Samling** og **Velg program**. Bla til **Travel guide** og trykk på **Åpne** eller . Bla til hovedskjermbildet du vil bruke, og trykk på **Velg**.

Travel guide-programmet inneholder følgende hovedskjermbilder: **Satellitter**, **Ruteplanlegger**, **Ruteguide**, **Adressebok** og **Innstillinger**.

Navnet på hvert skjermbilde vises øverst på skjermbildet. Skjermbildene til Travel guide-programmet og funksjonene deres er beskrevet i dette kapitlet.

Du kan avslutte programmet ved å trykke på .

Se **GPS- og Travel guide-programmene** på side 8 for å konfigurere den mobile Internett-tilkoblingen som er nødvendig for Travel guide-programmet.

■ Aktivere og fornye et abonnement på karttjenesten

Når du starter Travel guide-programmet for første gang, blir du bedt om å aktivere et ettårig abonnement på karttjenesten (nettverkstjeneste) som brukes sammen med Travel guide-programmet.

Bla til området du vil bruke karttjenesten for, og trykk på **Velg**. Bekreft abonnementet på valgt område ved å trykke på **Ja**.

Når abonnementet utløper, går du til Nokias Web-område på www.softwaremarket.nokia.com, velger området som er relatert til Nokia 5140-telefonen og Nokia Xpress-on GPS-dekslet, og deretter søker du om å få

aktiveringskoden du kan bruke til å fornye abonnementet. Når du har fått aktiveringskoden, åpner du Travel guide-programmet og velger *Innstillinger*, *Abonnement* og *Abonnem.kode*. Tast inn aktiveringskoden, og trykk på **OK**. Travel guide-programmet aktiverer abonnementet for perioden og området du har valgt. Merk at innholdet på kartet (for eksempel navnene på severdigheter) som karttjenesten angir (nettverkstjeneste), kanskje ikke finnes på språket ditt.

■ Vise informasjon om satellitter

Skjermbildet *Satellitter* viser følgende informasjon: dato, klokkeslett, geografiske koordinater for den gjeldende posisjonen din, status for GPS-mottakeren, tilgjengelige satellitter og GPS-nøyaktighet. Hvis du vil ha mer informasjon, se [Vise informasjon om satellitter](#) på side 12.

Hvis du trykker på en valgtast på skjermbildet *Satellitter*, kan du velge *Merk posisjon* for å lagre koordinatene for den gjeldende posisjonen som et veipunkt (landemerke), *Vis kart* for å vise posisjonen din på et kart eller *Hovedmeny* for å gå tilbake til hovedmenyen til Travel guide-programmet.

■ Planlegge ruten

På skjermbildet *Ruteplanlegger* kan du planlegge ruten ved å angi avreisestedet, steder du vil innom, og det endelige målet.

Du kan også velge hvilken type ruter Travel guide-programmet skal foreslå for at du skal nå målet (*Ruteberegning*). Vær oppmerksom på at rutene som foreslås av karttjenesten, passer best til fots eller på sykkel. De er ikke ment for bruk med bil.

1. På skjermbildet *Ruteplanlegger* blar du til *Fra* for å legge til et avreisested, *Rutepunkter* for å legge til ett eller flere steder du vil innom, eller *Til* for å legge til et endelig mål, og deretter trykker du på den midterste valgtasten.
2. Legg til ønskede steder i ruten på følgende måte:
 - Hvis du vil legge til den gjeldende posisjonen som avreisested, velger du *Gjeld. posisjon*.
 - Hvis du vil legge til en adresse som avreisested eller endelig mål, velger du *Adresse*. Hvis du vil legge til en adresse som et sted du vil innom, velger du *Valg* og *Adresse*.

Hvis du vil velge et land, skriver du inn de første bokstavene i navnet på landet, trykker på *Søk*, blar til landet og trykker på *OK*.

Hvis du vil velge en by, skriver du inn de første bokstavene i navnet på byen, eller du trykker på for å få en liste over byer du nylig har valgt. Trykk deretter på *OK*. Bla til byen og trykk på *OK* for å velge den, eller trykk på *Valg* og velg *Vis kart* for å vise et kart over byen (se *Bruke kartskjermbildet* på side 32). Trykk på *Lagre* for å lagre byen i adresseboken i Travel guide-programmet, eller *Mer informasjon* for å vise opplysningene om byen. Merk at hvor mange kart som er tilgjengelige, er avhengig av karttjenesten (nettverkstjeneste).

Hvis du vil velge en gate, skriver du inn de(n) første bokstaven(e) i gatenavnet du ønsker, eller du trykker på for å få en liste over gater du nylig har valgt. Trykk på *OK*. Bla til ønsket gate, og trykk på *OK*. Hvis du ikke vil søke etter en gate, lar du skjermbildet *Gate* stå tomt og trykker på *OK*.

Når du har valgt gate, kan du angi husnummeret og gatene som krysser det ønskede målet.

- Hvis du vil legge til severdigheter (for eksempel et bibliotek) som avreisested eller endelig mål, velger du *Interesseområde*. Hvis du vil legge til en severdighet som et sted du vil innom, trykker du på *Legg til* og velger *Interesseområde*. Bla til ønsket søkealternativ (*Kategori*, *Type*, *Søkekriterier* eller *Navn*), og trykk på *Rediger* for å endre innstillingen.

Hvis du har valgt *Kategori* eller *Type*, velger du kategorien (for eksempel *Samfunn*) eller underkategorien (for eksempel *Bibliotek*) som severdigheten skal høre til.

Hvis du har valgt *Søkekriterier*, velger du *Nærmest* for å søke etter en severdighet som er i nærheten av den gjeldende posisjonen din, eller så velger du *Nær adresse* for å søke etter en severdighet som er i nærheten av en bestemt adresse eller som finnes i adresseboken i Travel guide-programmet.

Hvis du har valgt *Navn*, taster du inn navnet på severdigheten du søker etter.

Hvis du vil søke etter severdigheter, trykker du på *Valg* og velger *Søk*.

Når severdighetene som er funnet, og avstanden mellom dem og den gjeldende posisjonen din vises, blar du til ønsket severdighet og trykker på *OK* for å legge den til i ruten, eller så trykker du på *Valg* og velger én av følgende funksjoner:

- *Detaljer* - Viser mer informasjon om severdigheten. Hvis du trykker på *Valg*, kan du for eksempel velge *Vis kart* for å vise severdigheten på et

kart (se [Bruke kartskjermbildet](#) på side 32), eller hvis du trykker på [Ring til](#), kan du ringe til severdigheten hvis telefonnummeret er tatt med i opplysningene om severdigheten.

- [Lagre](#) – Du kan lagre severdigheten i adresseboken i Travel guide-programmet.
 - Hvis du vil legge til et avreisested eller endelig mål fra adresseboken i Travel guide-programmet, velger du [Adressebok](#) og ønsket adresse. Hvis du vil legge til et sted du vil innom, fra adresseboken, trykker du på [Legg til](#) og velger [Adressebok](#) og ønsket adresse.
3. Hvis du la til et avreisested eller endelig mål i trinn 2, går du videre til trinn 4.
- Hvis du la til et sted du vil innom, i trinn 2, gjør du følgende: Når stedet du vil innom, vises på skjermbildet [Rutepunkter](#), trykker du på [Utført](#) for å legge til dette stedet i ruten, eller så trykker du på [Valg](#) for å legge til et nytt sted du vil innom, slette stedet du vil innom, eller flytte det i listen over steder du vil innom.
4. Når du har lagt til alle stedene du ønsker, trykker du på [Valg](#) og velger én av følgende funksjoner:
- [Naviger](#) – Du kan vise posisjonen din og følge ruten på et kart på skjermbildet [Ruteguide](#). Hvis du vil ha mer informasjon, se [Følg ruten på et kart](#) på side 30.
 - [Oversiktskart](#) – Viser et kart over hele ruten hvis du har definert et avreisested og endelig mål. Hvis du vil bruke denne funksjonen, se [Bruke kartskjermbildet](#) på side 32.

- *Vis kart* – Viser et kart over avreisested og endelig mål. Denne funksjonen er bare tilgjengelig hvis du har valgt feltet *Fra* eller *Til* på skjermbildet *Ruteplanlegger*.
- *Lagre* – Du kan lagre adressen i adresseboken i Travel guide-programmet. Denne funksjonen er bare tilgjengelig hvis du har valgt feltet *Fra* eller *Til* på skjermbildet *Ruteplanlegger*.
- *Mer informasjon* – Du kan vise opplysningene om valgt adresse, veikryss eller severdighet. Når opplysningene om en severdighet vises, kan du for eksempel trykke på *Valg* for å vise adressen på et kart.
Denne funksjonen er bare tilgjengelig hvis du har valgt feltet *Fra* eller *Til* på skjermbildet *Ruteplanlegger*.

■ Håndtere GPS-adresseboken

Travel guide-programmet inneholder en adressebok som du kan lagre adresser, veikryss og severdigheter i. På skjermbildet *Adressebok* kan du håndtere innholdet i denne adresseboken. Adresseboken brukes også av GPS-programmet.

- Du kan også lagre den gjeldende posisjonen din i adresseboken ved hjelp av funksjonen *Merk posisjon* som vises på flere skjermbilder i GPS- og Travel guide-programmet.
- *Søk* – Du kan søke etter oppføringene i adresseboken etter avstanden til posisjonen din (*Nærmest*) eller etter navnene på oppføringene (*Etter navn*). Hvis du har valgt *Etter navn*, taster du inn de første bokstavene i adressebokoppføringen og trykker på *Søk*.

Når en liste over søkeresultater vises, blar du til ønsket oppføring og trykker på **Detaljer**. Du kan for eksempel trykke på **Valg** for å angi adressen som avreisested eller endelig mål, vise adressen på et kart (se **Bruke kartskjermbildet** på side 32), sende adressen som en tekstmelding (nettverkstjeneste), eller ringe telefonnummeret som er tatt med i adresseopplysningene.

- **Legg til** – Du kan lagre den gjeldende posisjonen din, ønsket adresse eller en severdighet, i adresseboken.
- **Slett** – Du kan fjerne oppføringer fra adresseboken én etter én eller alle på én gang.
- **Minnestatus** – Du kan vise hvor mye minne som er tilgjengelig for adresseboken.

Motta en adressebokoppføring som en tekstmelding

Når du mottar en adressebokoppføring som en tekstmelding, vises en tilhørende merknad i standby-modus. Hvis du vil vise og lagre oppføringen, trykker du på **Vis**, blar til oppføringen, trykker på **Detaljer**, **Valg** og velger deretter **Lagre**.

Du kan sende adresser fra skjermbildet **Adressebok**.

■ Følge ruten på et kart

Skjermbildet **Ruteguide** viser ruten du har aktivert ved hjelp av valget **Naviger** på skjermbildet **Ruteplanlegger**, og leder deg til målet.

Navnet på gjeldende gate i ruten vises nederst på skjermbildet, og navnet på neste gate vises øverst på skjermbildet. Den gjeldende posisjonen angis ved hjelp av

Ruten vises med rødt.

Hvis GPS-mottakeren ikke kan motta den nødvendige posisjonsinformasjonen fra GPS-satellitter, vises kartet til den siste kjente posisjonen din, posisjonssymbolet skjules og et spørsmålstegn vises midt på skjermbildet.

Hvis du blar til kartet manuelt ved hjelp av blatasten, kan du angi at programmet skal oppdatere kartet automatisk i henhold til din posisjon ved å trykke på den midterste valgtasten.

Hvis du trykker på en valgtast på skjermbildet *Ruteguide* når GPS-mottakeren mottar den nødvendige posisjonsinformasjonen fra GPS-satellitter, kan du:

- Vise reiseruten som en liste over svinger (*Reiseplan*). Avstanden fra hver sving til forrige sving vises i parentes.
- Velge ønsket zoomnivå (*Zoom*).
- Angi at programmet skal oppdatere kartet automatisk i henhold til din posisjon (*Følg min posisjon*).
- Lagre koordinatene for den gjeldende posisjonen din som et veipunkt, slik at du kan bruke det senere. Hvis du vil ha mer informasjon, se [Lagre et veipunkt \(Merk posisjon\)](#) på side 14.
- Deaktivere den gjeldende ruten. Ruten slettes.

Du kan bla i kartet med rulletasten. Du kan angi at programmet skal oppdatere kartet automatisk i henhold til din posisjon, ved å trykke på den midterste valgtasten.

■ Bruke kartskjermbildet

Du kan åpne kartskjermbildet for eksempel ved hjelp av alternativet *Vis kart* som vises på flere skjermbilder. Kartskjermbildet viser valgt adresse, veikryss eller severdighet på et kart. Du kan bla i kartet med rulletasten.

Hvis du trykker på *Valg* på kartskjermbildet, kan du velge zoomenivå for kartet eller velge ønsket sted på kartet.

■ Definere innstillingene

På skjermbildet *Innstillinger* kan du kontrollere statusen for karttjenesteabonnementet ditt (nettjeneste) eller aktivere abonnementet, hvis nødvendig, velge måleenhetene for Travel guide-programmet og stille inn bakgrunnslyset.

Du kan velge mellom følgende måleenheter for avstand og hastighet: *Metrisk* (kilometer og meter), *Imperial* (mile og yard), *Nautisk* (nautiske mil og yard).

Du kan velge mellom følgende måleenheter for høyde: *Meter*, *Fot*.

Du kan angi at bakgrunnslyset skal være på til programmet avsluttes, eller at det skal slås av automatisk etter 15 sekunder. Vær oppmerksom på at bakgrunnslyset bruker strøm fra batteriet.

Stell og vedlikehold

Enheten er et produkt av førsteklasses design og håndverk, og bør behandles med forsiktighet. Rådene nedenfor hjelper deg å overholde garantibestemmelsene.

- Alt ekstrautstyr må oppbevares utilgjengelig for små barn.
- Oppbevar enheten på et tørt sted. Nedbør, fuktighet og alle typer væsker inneholder mineraler som vil føre til rust på elektroniske kretser.
- Ikke bruk eller oppbevar enheten i støvete og skitne omgivelser. De bevegelige delene og elektroniske komponentene kan bli ødelagt.
- Oppbevar ikke telefonen i varme omgivelser. Høye temperaturer kan redusere levetiden på elektronisk utstyr, ødelegge batterier, og deformere eller smelte plastdeler.
- Oppbevar ikke telefonen i kalde omgivelser. Når enheten oppnår normal temperatur igjen, kan det dannes fuktighet inne i enheten som kan skade elektroniske kretskort.
- Du må ikke slippe, dunke eller riste enheten.
- Bruk ikke sterke kjemikalier eller vaskemidler til å rengjøre enheten.
- Mal ikke enheten. Maling kan tette de bevegelige delene og forhindre at enheten fungerer skikkelig.

Hvis enheten ikke fungerer på riktig måte, må du kontakte nærmeste autoriserte servicested for å få utført service.